

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 7 sierpnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Kutnie, VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Ł. w sprawie z powództwa S. K. i R. O. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 13.346,94 zł

1. zasądził od strony pozwanej solidarnie na rzecz powodów kwotę 3.849,82 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty;
2. w pozostałej części oddalił powództwo;
3. zasądził solidarnie od powodów na rzecz strony pozwanej kwotę 546,62 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;
4. oraz nakazał zwrócić powodom ze Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowemu w Kutnie kwotę 52,40 zł tytułem zwrotu nadpłaconej zaliczki na opinię biegłego.

W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że powodowie dochodzili tytułem odszkodowania za uszkodzony pojazd marki V. (...). Jak ustalono pojazd ten, o nr rej. (...), wyprodukowany w 2003 r., stanowi współwłasność powodów. W dniu 9 stycznia 2013 r., uszkodzeniu na skutek kolizji, przy czym niesporne było, że za sprawcę kolizji cywilnie odpowiada pozwany ubezpieczyciel. W postępowaniu likwidacyjnym pozwany przyznał i wypłacił powodom odszkodowanie w wysokości 2.299,55 zł, odmówił jednak wypłaty dalszego odszkodowania w kwocie 13.346,94 zł. W toku postępowania sądowego, na podstawie opinii biegłego ustalono, że rzeczywisty koszt naprawy uszkodzeń pojazdu, powstałych w następstwie kolizji z 9 stycznia 2013 r., w nieautoryzowanym serwisie przy zastosowaniu części oryginalnych wyraża się kwotą 6.149,37 zł netto. Sąd pominął w swoich rozważaniach opinię prywatną sporządzoną na zlecenie powodów, z której wynikała kwota dochodzona pozwem. Ostatecznie Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo do kwoty wyliczonej przez biegłego sądowego, pomniejszonej o kwotę zasądzoną w postępowaniu likwidacyjnym. Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia wskazano przepis art. 822 § 1 kc. Wskazano także, że zasądzona kwota odszkodowania jest kwotą netto, albowiem powód R. O. jest płatnikiem podatku od towarów i usług. Sąd Rejonowy uzasadnił także rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

Powyższy wyrok zaskarżyli powodowie, a to w zakresie oddalającym ich roszczenie o powiększenie zasądzonej kwoty odszkodowania o stawkę podatku od towarów i usług, a także w zakresie rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu.

Apelujący podnieśli zarzuty:

- oparcia orzeczenia na błędnych ustaleniach faktycznych a to poprzez ustalenie, że skoro R. O. jest płatnikiem podatku VAT należało zasądzić na rzecz powoda kwotę netto podczas gdy, ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że samochód marki V. (...) o nr rej. (...) nie jest samochodem firmowym a stanowi własność prywatną powoda;
- naruszenie przepisu art. 805 § 2 pkt 1 kc poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji nie zasądzenie na rzecz powoda kwoty odpowiadającej wysokości szkody powstałej w pojeździe marki V. (...) nr rej. (...), a w konsekwencji powyższego,
- naruszenie przepisu art. 100 kpc poprzez stosunkowe rozdzielenie kosztów procesu przy zastosowaniu proporcji 71 do 29 podczas gdy, przy prawidłowo ustalonym stanie faktycznym powodowie przegrali sprawę w 64 %, a pozwany odpowiednio w 36 %,
- naruszenie art. 84 ust 1 uksc w zw. z art. 100 kpc poprzez zwrot nadpłaconej zaliczki w sposób nie odpowiadający stosunkowemu rozliczeniu kosztów procesu w stosunku do procentowego podziału wygranej w sprawie.

Powołując się na te zarzuty skarżący wnieśli o zmianę zaskarżonego orzeczenia i:

- zasądzenie na rzecz powodów kwoty 4.735,28 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 28 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty;
- zasądzenie solidarnie od powodów na rzecz pozwanego kwoty 224,14 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;
- zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania apelacyjnego w tym kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji.

Skarżący złożyli przy tym do akt dokumenty mające dowodzić, że pojazd, którego uszkodzeń dotyczy powództwo stanowi własność prywatną powodów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest w przeważającej mierze zasada.

Sąd Okręgowy przyjmuje ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy za własne, czyniąc je podstawą własnego rozstrzygnięcia. Wymagają one jednak tego uzupełnienia, że o ile powód R. O., w związku prowadzeniem działalności gospodarczej, co do zasady jest płatnikiem podatku od towarów i usług, to brak podstaw do przyjmowania, że omawiany pojazd służy prowadzeniu działalności gospodarczej. Poczynienie takiego ustalenia wymagałoby podstaw w postaci dowodów, np. wyciągu z ewidencji środków trwałych prowadzonej działalności. Samo oświadczenie powoda, złożone w toku przesłuchania informacyjnego, że prowadzi działalność gospodarczą i ma możliwość odliczenia podatku VAT, należy uznać za niewystarczające i nie dość precyzyjne, by przyjmować, że odliczenie stawki podatku i usług może dotyczyć także odszkodowania pokrywającego koszt naprawy samochodu. Brak także wiadomości, by drugi z powodów miał taką możliwość.

Na obecnym etapie ewolucji prawa cywilnego za utrwalony należy uznać pogląd orzecznictwa przyjmujący konieczność doliczenia stawki podatku VAT w przypadku, gdy poszkodowany nie może uzyskać jej zwrotu w trybie przepisów prawa podatkowego, (por. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 22 kwietnia 1997 r., III CZP 14/97 oraz z dnia 16 października 1998 r., III CZP 42/98, oraz uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 17 maja 2007 r., III CZP 50/2006). Wobec powyższego uzasadnione było podniesienie zasądzonej kwoty o 23%, tj. do kwoty 4.735,28 zł (obliczone jako 3.849,82 x 1,23). Mając jednak na względzie fakt, że sąd II. instancji, w granicach zaskarżenia, stosuje prawo materialne niezależnie od kształtu podnoszonych zarzutów, należało zmienić kształt rozstrzygnięcia w ten sposób, że powołaną kwotę zasądzić nie solidarnie, lecz w częściach. Powodowie są współwłaścicielami pojazdu, przy czym norma zawarta w przepisie art. 197 kc nakazuje przyjęcie, że ich udziały są równe. Z przepisu art. 207 kc wynika przy tym, że odszkodowanie powinno przyspaść powodom w częściach równych. Brak podstawy prawnej, dla przyjęcia solidarności wierzycieli (nie jest taką podstawą przepis art. 441 kc).

Stosownie do zmiany rozstrzygnięcia w jego głównym przedmiocie, konieczne było zmodyfikowanie rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Trafnie wskazują apelujący, że przy obecnym kształcie rozstrzygnięcia proporcja wygranej do przegranej części powództwa wynosi 36 do 64. Stosunkowe rozdzielanie kosztów na podstawie art. 100k.p.c. skutkuje, że od powodów na rzecz strony pozwanej przypada 224,14 zł, którą to kwotę rozłożono w częściach równych pomiędzy powodów.

Nie zasadny jest natomiast zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 84 ust 1 uksc w zw. z art. 100 k.p.c. poprzez zwrot nadpłaconej zaliczki w sposób nie odpowiadający stosunkowemu rozliczeniu kosztów procesu w stosunku do procentowego podziału wygranej w sprawie i w tym zakresie Sąd Okręgowy oddalił apelację. Sąd I instancji prawidłowo stosownie do art. 84 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2010r. Nr 90 poz. 594 z póź. zm.) orzekł o zwrocie niewykorzystanej zaliczki stronie, która ją uiściła. Był to tylko rachunkowy zwrot nadpłaconej zaliczki, która nie została w toku procesu wykorzystana i Sąd nie miał obowiązku rozliczać tej zaliczki odrębnie w stosunku do wygrania procesu. O kosztach procesu stosownie do art. 108 §1 k.p.c. Sąd

rozstrzyga w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji ustalając ostateczną zasadę ich ponoszenia i rozliczając je całościowo, przy uwzględnieniu wydatków poniesionych przez strony. Dlatego też zarzut naruszenia art. 84 ust 1 uksc w zw. z art.100 k.p.c. jest niezasadny.

Podstawą prawną rozstrzygnięcia w głównym przedmiocie postępowania apelacyjnego był przepis art. 386 § 1 kpc i art. 385 kpc. Podstawa materialnoprawna zasądzenia dodatkowej kwoty na rzecz powodów tkwi w tych samych przepisach prawa materialnego, które wskazał Sąd Rejonowy, w tym w przepisie art. 822 kc.

Orzekając w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy przyjął, że zostało ono wygrane przez powodów w zasadzie w całości, w rozumieniu przepisu art. 100 zd. 2 kpc. Stąd na rzecz każdego z powodów należało zasądzić kwotę 67,50 zł, tj. połowę z kwoty 135 zł. Na sumę tą złożyła się opłata od apelacji wynosząca 45 zł oraz stawka zastępstwa adwokackiego ustalona stosownie do przepisu § 13 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461).